

УДК 821.111-2.09 ДІККЕНС

Бережна О. О.¹

Лющанська С. В.²

¹ ст. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ГФ-317 НУ «Запорізька політехніка»

**РОМАНИ Ч. ДІККЕНСА В ОЦІНЦІ ЗАКОРДОННИХ ТА
ВІТЧИЗНЯНИХ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ**

Ще з 1836 р. в пресі розгорілися суперечки з приводу оцінки творів великого письменника. Першим сучасником великого письменника, що дав розгорнутий аналіз художньої системи його творів, був французький критик-

позитивіст Іполит Тен. У 1856 р. він опублікував свою статтю «Діккенс», пізніше, в 1864 р. розкрив свої погляди на творчість письменника в «Історії англійської літератури». У цій роботі Тен розглядає тематику, вибір героя, стиль, естетичну програму Діккенса і способи її вираження [1, с. 78].

Після смерті Ч. Діккенса почали з'являтися роботи, що містять факти біографії письменника. Першою з них була книга Джона Форстера, його найближчого друга. У 90-х рр. 19 ст. письменник – натураліст Гіссінг представив свою суб'єктивну оцінку спадщини Діккенса в книзі «Діккенс». У його роботі письменник виступає типовим представником вікторіанської епохи, не відхиляється від загальноприйнятих норм.

Якщо для англійського літературознавства початку 20 ст. характерна велика кількість робіт, які містять біографічні відомості про Діккенса, то в європейській – німецькій, зокрема, критиці домінує формалістичний підхід до вивчення спадщини знаменитого англійського письменника 19 ст. Німецькі дослідники розглядають лише окремі проблеми (художні прийоми, стиль оповіді), проводять класифікацію жіночих та дитячих образів, акцентують увагу на особливостях Діккенса як педагога, криміналіста, автора окремого твору, але не дають розбір творчої системи письменника в цілому. Робіт, які піднімають питання про соціальному змісті романів Діккенса, в німецькому літературознавстві значно менше, але і такий тип дослідження з'являється в кінці 19 – початку 20 ст. в роботах Аронштейна, Вюлькера, Вебера [2, с. 322].

Україномовна діккенсіана представлена здебільшого статтями, за винятком хіба монографії З. Лібмана. Окремі грані художньої майстерності Ч. Діккенса досліджували С. Гречанюк, В. Мацапура, І. Матвеева, Л. Скуратовська, М. Стріха, К. Шахова, проте вивчення творчого набутку автора в контексті української літератури не було об'єктом їхнього наукового зацікавлення [3, с. 155].

Л. І. Скуратовська зазначила, що Діккенс був «масовим» художником в найвищому сенсі слова, письменником для всієї нації, «від кебмена до королеви». Читач Діккенса зустрічається і з іншими поетологічними несподіванками, вірніше, «очікуваними несподіванками». Персонажі, характери Діккенса – це чи не центральна тема дискусії, що триває з 1836 р. Мова йде не про блідих героїв і героїнь і не про «спасителів», а про всіх інших героїв, «чудових» і тих, що «змушують сміятися». «Декоративний стиль» Діккенса прикрашений ще й особливими іменами людей і місць: придуманими і небувалими, як підкреслювали і Теккерей, і Честертон. Схоже, тепер все змінилося: тепер це письменник не для всіх – для «естетів», для тих, хто цінує в літературі безмежні можливості – образотворчі, емотивні, інтелектуальні. Його потрібно читати, досліджувати, перекладати [4, с. 11].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гром'як, Р. Т., Ковалів, Ю. І. Літературознавчий словник-довідник [Текст] / Р. Т. Гром'як, Ю. І. Ковалів. – К. : Академія, 1997 . – 750 с.
2. Алексєєв, М. П. Англійська Література: Нариси і дослідження [Текст] / М. П. Алексєєв. – Л. : Наука, 1991. – 461 с.
3. Сільман, Т. І. Діккенс. Нариси творчості [Текст] / Т. І. Сільман. – Л. : Художня література, 1970 – 407 с.
4. Скуратовська Л. 200 років з Діккенсом [Текст] / Л. Скуратовська. – К. : Академія, 2013. С. 29.